**Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2013-80 d.d. 19 maart 2013**
**(mr. P.A. Offers, voorzitter, mr. J.S.W. Holtrop en mr. A.W.H. Vink, leden en mr. E.E. Ribbers, secretaris)**

## Samenvatting

Arbeidsongeschiktheidsverzekering. In de voorwaarden van verzekering is niet duidelijk vastgelegd dat de uitkering eindigt bij het bereiken van de overeengekomen eindleeftijd. Mede aan de hand van de Haviltex formule komt de Commissie tot het oordeel dat partijen zijn overeengekomen dat de uitkering zou eindigen bij het bereiken van de overeengekomen eindleeftijd en dat Consument er redelijkerwijs niet vanuit mocht gaan dat de uitkering ook nadien zou worden voortgezet.

Consument,

en

ASR Schadeverzekering N.V, gevestigd te Utrecht, hierna te noemen: Aangeslotene.

## 1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:
- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het door Consument op 2 januari 2012 ondertekende vragenformulier met bijlagen;
- het verweerschrift van Aangeslotene;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van Aangeslotene.

## 2. Overwegingen

De Commissie heeft het volgende vastgesteld.
Tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening heeft niet tot oplossing van het geschil geleid.
Beide partijen zullen het advies van de Commissie als bindend aanvaarden.
Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 14 januari 2013.
Aldaar is de gemachtigde van Consument en Aangeslotene verschenen.

## 3. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:
3.1 Consument heeft een arbeidsongeschiktheidsverzekering (hierna: de "Verzekering") gesloten bij (een rechtsvoorganger van) Aangeslotene waarbij hij tevens de

verzekerde was. Uit hoofde van de Verzekering was een jaarlijks stijgende jaarrente verzekerd. De Verzekering zou oorspronkelijk eindigen door het bereiken van de 65-jarige leeftijd ("eindleeftijd") door Consument. In 2003 is de eindleeftijd op verzoek van Consument verlaagd naar 60 jaar.

3.2 In januari 2009 heeft Consument Aangeslotene verzocht de eindleeftijd weer te verhogen naar 65 jaar. Aangeslotene heeft dat geweigerd omdat de grens voor het accepteren van zwaardere risico's voor de beroepsklasse van Consument bij haar op 50 jaar ligt.

3.3 In het voorjaar van 2009 is Consument arbeidsongeschikt geworden. Aangeslotene heeft een arbeidsongeschiktheidspercentage van 80-100% vastgesteld en is overgegaan tot uitkering van de verzekerde jaarrente. Consument is op 16 maart 2010 60 jaar geworden. Aangeslotene heeft de arbeidsongeschiktheidsuitkering vervolgens per 1 april 2010 beëindigd.

3.4 In de toepasselijke algemene verzekeringsvoorwaarden ("AV") is onder meer het volgende bepaald:

"Artikel 12

Einde van de uitkering

Elk recht op uitkering eindigt:

(….)

b. op de eerste dag van de eerstvolgende maand na het bereiken van de overeengekomen eindleeftijd van verzekerde;

(….)

d. op de dag waarop deze verzekering op grond van de verzekeringsvoorwaarden eindigt als gevolg van:
   - wanbetaling;
   - het niet voldoen aan de verplichting de verzekeraar te informeren wanneer verzekeringnemer geen belang heeft bij hetgeen verzekerd is;

e. als de verzekeringnemer of de verzekerde de belangen van de verzekeraar heeft geschaad door zijn verplichtingen bij arbeidsongeschiktheid als genoemd in artikel 7 niet na te komen, of als verzekeringnemer en/of verzekerde opzettelijk onjuiste of onware gegevens heeft verstrekt of heeft laten verstrekken.

Artikel 13

Recht op uitkering na beëindiging van de verzekering

Als deze verzekering eindigt om andere redenen dan genoemd in artikel 12 lid d en artikel 22 lid d en e, blijven de rechten ten gevolge van al voor het einde van de verzekering ingetreden arbeidsongeschiktheid ingetreden arbeidsongeschiktheid bestaan met dien verstande, dat:

a. een wijziging in de mate van arbeidsongeschiktheid die is vastgesteld na de datum waarop de verzekering eindigt, alleen in aanmerking wordt genomen voor zover deze leidt tot indeling in een lagere uitkeringsklasse;

b. het recht op uitkering in ieder geval eindigt na volledig herstel van verzekerde. Bij een nieuwe arbeidsongeschiktheidsmelding, al dan niet binnen 4 weken na de datum van volledig herstel, bestaat er geen recht meer op uitkering;

c. de op de verzekeringnemer en de verzekerde rustende verplichtingen, zoals bedoeld in artikel 7, onveranderd van toepassing blijven zolang er recht op uitkering bestaat."

"Artikel 22

Einde van de verzekering
Behalve wat er elders nog in deze voorwaarden omtrent opzegging en beëindiging staat vermeld, eindigt deze verzekering in ieder geval:
(….)
b. op de eerste dag volgend op de maand waarin verzekerde de overeengekomen eindleeftijd heeft bereikt;
(….)
d. op een door de verzekeraar te bepalen datum in het geval dat de verzekeringnemer of het bedrijf van de verzekeringnemer:
   - surseance van betaling of een schuldsaneringsregeling aanvraagt;
   - in staat van faillissement komt te verkeren;
   - aangifte doet als bedoeld in artikel 1 van de Faillissementswet;
e. op een door de verzekeraar te bepalen datum in het geval dat de verzekerde en/of verzekeringnemer onjuiste of onware gegevens heeft verstrekt of heeft laten verstrekken."

3.5 Volgens de op 24 november 2008 gedateerde polis is de eindleeftijd 60 jaar en is de einddatum van de Verzekering 1 april 2010.

## 4. Geschil

4.1 Consument vordert dat Aangeslotene gehouden wordt tot voortzetting vanaf de einddatum van de Verzekering van de arbeidsongeschiktheidsuitkering aan Consument.

4.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslag: Aangeslotene is toerekenbaar tekort geschoten in de nakoming van haar verplichtingen jegens Consument. Consument voert in dit verband het volgende aan:
- Aangeslotene heeft tot de einddatum van de Verzekering uitgekeerd en heeft de uitkering na het bereiken van de eindleeftijd beëindigd. Dit is in strijd met artikel 13 van de AV waaruit blijkt in welke situaties de uitkering in stand blijft. Volgens Consument blijft in zijn situatie de uitkering gehandhaafd ondanks het feit dat de eindleeftijd van 60 jaar is bereikt en is artikel 22 AV toepasselijk indien verzekerde niet arbeidsongeschikt is. Artikel 13 AV is toepasselijk indien verzekerde wel arbeidsongeschikt is en voorziet in verlenging van een reeds lopende uitkering.

4.3 Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd: Aangeslotene bestrijdt dat zij toerekenbaar tekort is geschoten in de nakoming van haar verplichtingen jegens Consument. In dit kader voert zij het volgende aan:
- naar aanleiding van het op verzoek van Consument om de eindleeftijd terug te brengen van 65 jaar naar 60 jaar heeft Aangeslotene hem een polisblad toegezonden met de tekst: "*Einde verzekering. De verzekering eindigt op 1 april 2010 om 00.00 uur. De premie is verschuldigd tot 1 april 2009. Eindleeftijd is 60 jaar.*";
- Aangeslotene stelt dat de AV volgens de Haviltexformule, artikel 6:248, lid 1 BW en artikel 3:12 BW moeten worden uitgelegd. Het is een algemeen rechtsbeginsel dat met het eindigen van een overeenkomst in principe ook de wederzijdse

verplichtingen eindigen. Dit is zeker ook het geval bij particuliere arbeidsongeschiktheidsverzekeringen waar de uitkering altijd bij het bereiken van de eindleeftijd eindigt. Bij het opstellen van de AV vond Aangeslotene dit zo vanzelfsprekend dat een en ander niet is geregeld in artikel 13, 1e alinea AV. Verzekerde wist of had kunnen en dus behoren te verwachten dat de uitkering zou eindigen bij het bereiken van de eindleeftijd; ;

- hiernaast leidt de interpretatie van verzekerde tot geheel ongerijmde en onvoorziene resultaten die in het geheel niet overeenkomen met de in Nederland levende rechtsovertuigingen. Bijvoorbeeld rijst de vraag tot hoe lang de uitkering dan doorloopt;
- in de procedure bij de Ombudsman Financiële Dienstverlening heeft de Ombudsman een compromis voorgesteld inhoudende dat de vervroeging van de eindleeftijd ongedaan zou worden gemaakt en herstel in de oude toestand zou plaatsvinden met eindleeftijd van 65 jaar. Dit met betaling van de daarbij behorende premie en uitkering over de periode van arbeidsongeschiktheid (inclusief de daarbij behorende premievrijstelling) van 60 tot 65 jaar met een vergoeding voor de te laat betaalde premie . Daarbij zouden de door Consument achteraf verschuldigde premies verrekend worden met de uitkering waarop Consument dan achteraf en in de toekomst recht had. Aangeslotene heeft dit voorstel gedaan maar Consument heeft dit niet aanvaard. Aangeslotene is niet langer bereid om dit voorstel gestand te doen.

## 5. Beoordeling

5.1 De Commissie ziet zich voor de vraag gesteld of Aangeslotene gehouden is tot voortzetting van de arbeidsongeschiktheidsuitkering na het bereiken door Consument van de eindleeftijd van 60 jaar. Volgens Consument blijft op grond van artikel 13, aanhef AV de uitkering in stand ondanks het feit dat de eindleeftijd van 60 jaar is bereikt. Aangeslotene stelt dat de uitkering wordt beëindigd door het bereiken van de eindleeftijd van 60 jaar.

5.2 De vraag hoe in een schriftelijk contract de verhouding van partijen is geregeld en of dit contract een leemte vertoont die moet worden aangevuld, kan niet worden beantwoord op grond van alleen maar een zuiver taalkundige uitleg van de bepalingen van dat contract. Voor de beantwoording van die vraag komt het aan op de zin die partijen in de gegeven omstandigheden over en weer redelijkerwijs aan deze bepalingen mochten toekennen en op hetgeen zij te dien aanzien redelijkerwijs van elkaar mochten verwachten (HR 13 maart 1981, NJ 1981, 635).

5.3 De Commissie is van oordeel dat in het onderhavige geval Consument er niet redelijkerwijs vanuit mocht gaan dat zijn uitkering na het bereiken van de eindleeftijd van 60 jaar zou worden voortgezet. Uit de polis en de AV vloeit voort dat partijen zijn overeengekomen dat de uitkering zou worden beëindigd bij het bereiken van de eindleeftijd van 60 jaar door Consument. Dat de tussen partijen overeengekomen eindleeftijd 60 jaar is, is uitdrukkelijk in de polis bepaald. In artikel 12 AV, aanhef en onder c AV is uitdrukkelijk en ondubbelzinnig bepaald dat elk recht op uitkering

vervalt (….) op de eerste dag van de eerstvolgende maand na het bereiken van de overeengekomen eindleeftijd van verzekerde. In aansluiting hierop bepaalt de polis dat de einddatum van de Verzekering 1 april 2010 is, hetgeen de eerste dag is van de eerstvolgende maand nadat Consument 60 jaar is geworden. Weliswaar had Aangeslotene er beter aan gedaan om in artikel 13, aanhef AV ook te verwijzen naar artikel 12 lid b maar uit het achterwege blijven van deze verwijzing kan redelijkerwijs niet worden afgeleid dat tussen partijen is overeengekomen dat de uitkering na het bereiken van de eindleeftijd van 60 jaar in weerwil van het bepaalde in artikel 12 lid b toch nog zal worden voortgezet. Dat ook Consument zich bewust was van de betekenis van de overeengekomen eindleeftijd lijkt te volgen uit het feit dat hij Aangeslotene in 2009 heeft verzocht de eindleeftijd (weer) te verhogen naar 65 jaar. Ten slotte wijst de Commissie erop dat indien met Consument zou worden aangenomen dat de uitkering niet wordt beëindigd bij het bereiken van de eindleeftijd, dit zou betekenen dat de uitkering voor onbepaalde tijd zou moeten worden voortgezet. Aangenomen moet worden dat geen van partijen redelijkerwijs heeft kunnen begrijpen dat dit gevolg bij het sluiten van de Verzekering is beoogd.

5.4 Het voorgaande leidt tot het oordeel dat de vordering van Consument zal worden afgewezen. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen derhalve onbesproken blijven.

## 6. Beslissing

De Commissie wijst, als bindend advies, de vordering van Consument af.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak.